

George Frideric HANDEL
(1685-1759):

Messiah HWV 56

A Sacred Oratorio
Words by Charles Jennens

Part the first

1. Sinfony

2. **Accompagnato** (Tenore)

Comfort ye, comfort ye my people, saith your God.

Speak ye comfortably to Jerusalem, and cry unto her, that her warfare is accomplished, that her iniquity is pardoned.

The voice of him that crieth in the wilderness; prepare ye the way of the Lord; make straight in the desert a highway for our God.

(Isaiah 40: 1-3)

3. **Air** (Tenore)

Ev'ry valley shall be exalted, and ev'ry moutain and hill made low; the crooked straight and the rough places plain.

(Isaiah 40: 4)

4. **Chorus**

And the glory of the Lord shall be revealed, and all flesh shall see it together: for the mouth of the Lord hath spoken it.

(Isaiah 40: 5)

5. **Accompagnato** (Basso)

Thus saith the Lord, the Lord of hosts: Yet once a little while and I will shake the heavens and the earth, the sea and the dry land.

And I will shake all nations; and the desire of all nations shall come.

(Haggai 2: 6-7)

The Lord, whom ye seek, shall suddenly come to His temple, even the messenger of the Covenant, whom you delight in; behold, He shall come, saith the Lord of hosts.

(Malachi 3: 1)

George Frideric HANDEL:
(1685-1759):

Messias HWV 56

Szent oratórium
Charles Jennens szövegére

Első rész

1. Nyitány

2. **Accompagnato** (tenor)

Vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet, így szól Istenetek!

Szóljatok Jeruzsálem szívéhez, és hirdessétek neki, hogy vége van nyomorúságának, hogy bűne megbocsáttatott.

Egy szó kiált: A pusztában készítsétek az Úrnak útját, ösvényt egyengessetek a kietlenben a mi Istenünknek!

(Ésaiás 40: 1-3)

3. **Ária** (tenor)

Minden völgy fölemelkedjék, minden hegy és halom alászálljon, és legyen az egyenetlen egyenessé és a bércek rónává.

(Ésaiás 40: 4)

4. **Kórus**

És megjelenik az Úr dicsősége, és minden test látni fogja azt; mert az Úr szája szólt.

(Ésaiás 40: 5)

5. **Accompagnato** (basszus)

Mert ezt mondja a Seregeknek Ura: Egy kevés idő van még, és én megindítom az eget és a földet, a tengert és a szárazt.

És megindítok minden népet, és eljön, akit minden népek óhajtanak.

(Aggeus 2: 6-7)

Mindjárt eljön az ő templomába az Úr, akit ti kerestek, és a szövetségnek követe, akit ti kívántok; ímé, eljön, azt mondja a Seregeknek Ura.

(Malakiás 3: 1)

6c. Air (Alto)

But who may abide the day of His coming, and who shall stand when He appeareth? For He is like a refiner's fire.

(Malachi 3: 2)

7. Chorus

And He shall purify the sons of Levi, that they may offer unto the Lord an offering in righteousness.

(Malachi 3: 3)

Recitativo (Alto)

Behold, a virgin shall conceive and bear a son, and shall call His name Emmanuel, God with us.

(Isaiah 7: 14; Matthew 1: 23)

8. Air (Alto) **and Chorus**

O thou that tellest good tidings to Zion, get thee up into the high mountain. O thou that tellest good tidings to Jerusalem, lift up thy voice with strength; lift it up, be not afraid; say unto the cities of Judah, behold your god!

(Isaiah 40: 9)

Arise, shine, for thy light is come, and the glory of the Lord is risen upon thee.

(Isaiah 60: 1)

Chorus

O thou that tellest. . . etc.

9. Accompagnato (Basso)

For behold, darkness shall cover the earth, and gross darkness the people; but the Lord shall arise upon thee, and His glory shall be seen upon thee.

And the Gentiles shall come to thy light, and kings to the brightness of thy rising.

(Isaiah 60: 2-3)

10. Air (Basso)

The people that walked in darkness have seen a great light; and they that dwell in the land of the shadow of death, upon them hath the light shined.

(Isaiah 9: 2)

11. Chorus

For unto us a child is born, unto us a son is given, and the government shall be upon His shoulder; and His name shall be called

6c. Ária (alt)

De kicsoda szenvedheti el az ő eljövételének napját? És kicsoda áll meg az ő megjelenésekor? Hiszen olyan ő, mint az ötvösnek tüze.

(Malakiás 3: 2)

7. Kórus

És megtisztítja Lévi fiait, és igazsággal visznek ételáldozatot az Úrnak.

(Malakiás 3: 3)

Recitativo (alt)

Ímé a szűz fogan méhében és szül fiat, és annak nevét Immanuelnek nevezik, ami azt jelenti: Velünk az Isten.

(Ésaiás 7: 14; Máté 1: 23)

8. Ária (alt) **és Kórus**

Magas hegyre menj fel, örömmondó Sion! emeld föl szódat magasan, örömmondó Jeruzsálem! emeld föl, ne félj! mondjad Júda városinak: Ímhol Istenetek!

(Ésaiás 40: 9)

Kelj fel, világosodjál, mert eljött világosságod, és az Úr dicsősége rajtad feltámadt.

(Ésaiás 60: 1)

Kórus

Magas hegyre menj fel. . . stb.

9. Accompagnato (basszus)

Mert ímé, sötétség borítja a földet, és éjszaka a népeket; de rajtad feltámad az Úr, és dicsősége rajtad megláttatik.

És népek jönnek világosságodhoz, és királyok a néked feltámadt fényességhez.

(Ésaiás 60: 2-3)

10. Ária (basszus)

A nép, amely sötétségben jár vala, lát nagy világosságot; akik lakoznak a halál árnyékának földében, fény ragyog fel fölöttök!

(Ésaiás 9: 2)

11. Kórus

Mert egy gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk, és az uralom az ő vállán leszen, és hívják nevét: csodálatosnak, tanácsosnak, erős

Wonderful, Counsellor, the mighty God, the
Everlasting Father, the Prince of Peace.

(Isaiah 9: 6)

Istennek, örökkévalóság atyjának, békesség
fejedelmének!

(Ésaiás 9: 6)

12. Pifa

Recitativo (Soprano)

There were shepherds abiding in the field,
keeping watch over their flocks by night.

(Luke 2: 8)

12. Pifa

Recitativo (szoprán)

Valának pedig pásztorok azon a vidéken, akik
kűnn a mezőn tanyáztak és vigyáztak éjszakán a
ő nyájok mellett.

(Lukács 2: 8)

13a. Arioso (Soprano)

And lo, the angel of the Lord came upon them,
and the glory of the Lord shone round about
them, and they were sore afraid.

(Luke 2: 9)

13a. Arioso (szoprán)

És ímé az Úrnak angyala hozzájuk jöve, és az
Úrnak dicsősége körülvevé őket: és nagy
félelemmel megfélemlének.

(Lukács 2: 9)

Recitativo (Soprano)

And the angel said unto them: "Fear not, for
behold, I bring you good tidings of great joy,
which shall be to all people.
For unto you is born this day in the city of
David a Saviour, which is Christ the Lord."

(Luke 2: 10-11)

Recitativo (szoprán)

És monda az angyal nékik: „Ne féljeteK, mert
ímé hirdetek néktek nagy örömet, mely az
egész népnek öröme lesz: Mert született néktek ma a Megtartó, ki az Úr
Krisztus, a Dávid városában.”

(Lukács 2: 10-11)

14. Accompagnato (Soprano)

And suddenly there was with the angel, a
multitude of the heavenly host, praising God,
and saying:

(Luke 2: 13)

14. Accompagnato (szoprán)

És hirtelenséggel jelenék az angyallal mennyei
seregek sokasága, akik az Istent dicsérik és ezt
mondják vala:

(Lukács 2: 13)

15. Chorus

"Glory to God in the highest, and peace on
earth, good will towards men."

(Luke 2: 14)

15. Kórus

„Dicsőség a magasságos mennyekben az
Istennek, és e földön békesség, és az
emberekhez jó akarat!”

(Lukács 2: 14)

16b. Air (Soprano)

Rejoice greatly, O daughter of Zion; shout, O
daughter of Jerusalem!
Behold, thy King cometh unto thee;
He is the righteous Saviour, and He shall
speak peace unto the heathen.
Rejoice greatly. . . *da capo*

(Zechariah 9: 9-10)

16b. Air (szoprán)

Örülj nagyon, Sionnak leánya, örvendezz,
Jeruzsálem leánya!
Ímé, jön néked a te királyod;
igaz és szabadító ő; és békességet hirdet a
pogányoknak.
Örülj nagyon. . . *da capo*

(Zakariás 9: 9-10)

Recitativo (Alto)

Then shall the eyes of the blind be opened, and
the ears of the deaf unstopped.
Then shall the lame man leap as an hart, and
the tongue of the dumb shall sing.

(Isaiah 35: 5-6)

Recitativo (alt)

Akkor a vakok szemei megnyílnak, és a
süketek fülei megnyitvatnak,
Akkor ugrándoz, mint szarvas a sánta, és
ujjong a néma nyelve.

(Ésaiás 35: 5-6)

17c. Air (Alto, soprano)**Alto**

He shall feed His flock like a shepherd; and He shall gather the lambs with His arm, and carry them in His bosom, and gently lead those that are with young.

(Isaiah 40: 11)

Soprano

Come unto Him, all ye that labour, come unto Him that are heavy laden, and He will give you rest.

Take his yoke upon you, and learn of Him, for He is meek and lowly of heart, and ye shall find rest unto your souls.

(Matthew 11: 28-29)

18. Chorus

His yoke is easy, and His burden is light.

(Matthew 11: 30)

Part the second**19. Chorus**

Behold the Lamb of God, that taketh away the sin of the world.

(John 1: 29)

20. Air (Alto)

He was despised and rejected of men, a man of sorrows and acquainted with grief.

(Isaiah 53: 3)

He gave His back to the smiters, and His cheeks to them that plucked off His hair: He hid not His face from shame and spitting.

(Isaiah 50: 6)

He was despised. . . *da capo*

21. Chorus

Surely He hath borne our griefs, and carried our sorrows!

He was wounded for our transgressions, He was bruised for our iniquities; the chastisement of our peace was upon Him.

(Isaiah 53: 4-5)

22. Chorus

And with His stripes we are healed.

(Isaiah 53: 5)

17c. Air (alt, szoprán)**Alt**

Mint pásztor, nyáját úgy legelteti, karjára gyűjti a bárányokat és ölében hordozza, a szoptatókat szelíden vezeti.

(Ésaiás 40: 11)

Szoprán

Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és megterhelgettetek, és én megnyugosztlak titeket.

Vegyétek föl magatokra az én igámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos szívű vagyok: és nyugalmat találtok a ti lelkeiteknek.

(Máté 11: 28-29)

18. Kórus

Mert az ő igája gyönyörűsége, és az ő terhe könnyű.

(Máté 11: 30)

Második rész**19. Kórus**

Ímé az Istennek ama béránya, aki elveszi a világ bűneit!

(János 1: 29)

20. Ária (alt)

Útált és az emberektől elhagyott volt, fájdalmak férfja és betegség ismerője!

(Ésaiás 53: 3)

Hátát odaadta a verőknek, és orcáját a szagatóknak, képét nem fődözte be a gyalázás és köpdösés előtt.

(Ésaiás 50: 6)

Útált és az emberektől. . . *da capo*

21. Kórus

Pedig betegséginket ő viselte, és fájdalmainkat hordozá!

És ő megsebesített bűneinkért, megrontatott a mi vétkeinkért, békeségünknek büntetése rajta van.

(Ésaiás 53: 4-5)

22. Kórus

És az ő sebeivel gyógyulánk meg.

(Ésaiás 53: 5)

23. Chorus

All we like sheep have gone astray; we have turned every one to his own way. And the Lord hath laid on Him the iniquity of us all.

(Isaiah 53: 6)

24. Accompagnato (Tenore)

All they that see Him laugh Him to scorn; they shoot out their lips, and shake their heads, saying:

(Psalm 22: 8)

25. Chorus

"He trusted in God that He would deliver Him; let Him deliver Him, if He delight in Him."

(Psalm 22: 9)

26. Accompagnato (Tenore)

Thy rebuke hath broken His heart: He is full of heaviness. He looked for some to have pity on Him, but there was no man, neither found He any to comfort him.

(Psalm 69: 21)

27. Arioso (Tenore)

Behold, and see if there be any sorrow like unto His sorrow.

(Lamentations 1: 12)

28. Accompagnato (Tenore)

He was cut off out of the land of the living: for the transgressions of Thy people was He stricken.

(Isaiah 53: 8)

29. Air (Tenore)

But Thou didst not leave His soul in hell; nor didst Thou suffer Thy Holy One to see corruption.

(Psalm 16: 10)

32b. Air (Alto)

Thou art gone up on high; Thou hast led captivity captive, and received gifts for men; yea, even from Thine enemies, that the Lord God might dwell among them.

(Psalm 68: 19)

33. Chorus

The Lord gave the word; great was the company of the preachers.

(Psalm 68: 12)

23. Kórus

Mindnyájan, mint juhok eltévelyedtünk, ki ki az ő útára tértünk. De az Úr mindnyájunk vétékét ő reá veté.

(Ésaiás 53: 6)

24. Accompagnato (tenor)

Akik őt látják, mind csúfolkodnak rajta, félrehúzzák ajkaikat és hajtogatják fejüket, így szólnak:

(Zsoltárok 22: 8)

25. Kórus

„Az Úrra bízta magát, mentse meg őt; szabadítsa meg őt, hiszen gyönyörködött benne!”

(Zsoltárok 22: 9)

26. Accompagnato (tenor)

A gyalázat megtörte szívét és beteggé lett; várt vala részvétre, de hiába; vigasztalókra, de nem talált.

(Zsoltárok 69: 21)

27. Arioso (tenor)

Tekintsétek meg és lássátok meg, ha van-é oly bánat, mint az ő bánata

(Jeremiás siralmi 1: 12)

28. Accompagnato (tenor)

Kivágatott az élők földéből, néped bűnéért lőn rajta vereség.

(Ésaiás 53: 8)

29. Ária (tenor)

Mert nem hagyod lelkét a Seolban; nem engeded, hogy a te szented rothadást lássson.

(Zsoltárok 16: 10)

32b. Ária (alt)

Felmentél a magasságba, foglyokat vezettél, adományokat fogadtál emberekben: még a pártütők is ide jönnek lakni, oh Uram Isten.

(Zsoltárok 68: 19)

33. Kórus

Az Úr ad vala szólókat az örömhírt vivő asszonyok nagy csapatának.

(Zsoltárok 68: 12)

34c. Air (Soprano)

How beautiful are the feet of them that preach
the gospel of peace, and bring glad tidings of
good things.

(Romans 10: 15)

35b. Chorus

Their sound is gone out into all lands,
and their words unto the ends of the world.

(Romans 10: 18)

36a. Air (Basso)

Why do the nations so furiously rage together:
why do the people imagine a vain thing?
The kings of the earth rise up, and the rulers
take counsels together against the Lord and
His anointed.

(Psalm 2: 1-2)

37. Chorus

Let us break their bonds asunder, and cast
away their yokes from us.

(Psalm 2: 3)

Recitativo (Tenore)

He that dwelleth in Heav'n shall laugh
them to scorn; The Lord shall have them in
derision.

(Psalm 2: 4)

38a. Air (Tenore)

Thou shalt break them with a rod of iron; thou
shalt dash them in pieces like a potter's vessel.

(Psalm 2: 9)

39. Chorus

Hallelujah: for the Lord God Omnipotent
reigneth.

(Revelation 19: 6)

The kingdom of this world is become the
kingdom of our Lord, and of His Christ; and
He shall reign for ever and ever.

(Revelation 11: 15)

King of Kings, and Lord of Lords.

(Revelation 19: 16)

Hallelujah!

34c. Ária (szoprán)

Mely szépek a békesség hirdetőknak lábai, a
kik jókat hirdetnek!

(Rómaiak 10: 15)

35b. Kórus

Az egész földre elhatott az ő hangjok, és a
lakó föld véghatáráig az ő beszédök.

(Rómaiak 10: 18)

36a. (basszus)

Miért dühösködnek a pogányok, és gondolnak
hiábavalóságot a népek? A föld királyai
felkerekednek és a fejedelmek együtt
tanácskoznak az Úr ellen és az ő felkentje
ellen.

(Zsoltárok 2: 1-2)

37. Kórus

Szaggassuk le az ő bilincseiket, és dobjuk le
magunkról köteleiket!

(Zsoltárok 2: 3)

Recitativo (tenor)

Az egekben lakozó neveti, az Úr megcsúfolja
őket.

(Zsoltárok 2: 4)

38a. Ária (tenor)

Összetöröd őket vasvesszővel: széjjelzúzd
őket, mint cserépedényt.

(Zsoltárok 2: 9)

39. Kórus

Alleluja! mert uralkodik az Úr, a mi Istenünk,
a mindenható.

(Jelenések 19: 6)

E világnak országai a mi Urunkéi és az ő
Krisztusáéi lettek, aki örökkön örökké
uralkodik.

(Jelenések 11: 15)

Királyoknak Királya, és uraknak Ura.

(Jelenések 19: 16)

Alleluja!

Part the third

Harmadik rész

40. Air (Soprano)

I know that my Redeemer liveth, and that He shall stand at the latter day upon the earth. And though worms destroy this body, yet in my flesh shall I see God.

(Job 19: 25-26)

For now is Christ risen from the dead, the first fruits of them that sleep.

(I Corinthians 15: 20)

41. Chorus

Since by man came death, by man came also the resurrection of the dead. For as in Adam all die, even so in Christ shall all be made alive.

(I Corinthians 15: 21-22)

42. Accompagnato (Basso)

Behold, I tell you a mystery; we shall not all sleep, but we shall all be changed in a moment, in the twinkling of an eye, at the last trumpet.

(I Corinthians 15: 51-52)

43. Air (Basso)

The trumpet shall sound, and the dead shall be raised incorruptible, and we shall be changed.

For this corruptible must put on incorruption and this mortal must put on immortality.

The trumpet shall sound. . . *da capo*

(I Corinthians 15: 52-53)

Recitativo (Alto)

Then shall be brought to pass the saying that is written: "Death is swallowed up in victory."

(I Corinthians 15: 54)

44a. Duet (Alto & tenore)

O death, where is thy sting? O grave, where is thy victory?

The sting of death is sin, and the strength of sin is the law.

(I Corinthians 15: 55-56)

45. Chorus

But thanks be to God, who giveth us the victory through our Lord Jesus Christ.

(I Corinthians 15: 57)

40. Ária (szoprán)

Mert én tudom, hogy az én megváltóm él, és utoljára az én porom felett megáll. És miután ezt a bőrömet megrágják, testem nélkül látom meg az Istent.

(Jób 19: 25-26)

Mert Krisztus feltámadott a halottak közül, zsengejük lón azoknak, kik elaludtak.

(1. Korinthusi levél 15: 20)

41. Kórus

Miután ugyanis ember által van a halál, szintén ember által van a halottak feltámadása is. Mert amiképpen Ádámban mindnyájan meghalnak, azonképpen a Krisztusban is mindnyájan megelevenítettek.

(1. Korinthusi levél 15: 21-22)

42. Accompagnato (basszus)

Ímé titkot mondok néktek. Mindnyájan ugyan nem aluszunk el, de mindnyájan elváltozunk, nagy hirtelen, egy szempillantásban, az utolsó trombitaszóra.

(1. Korinthusi levél 15: 51-52)

43. Ária (basszus)

Mert trombita fog szólni, és a halottak feltámadnak romolhatatlanságban, és mi elváltozunk.

Mert szükség, hogy ez a romlandó test romolhatatlanságot öltjön magára, és e halandó test halhatatlanságot öltjön magára.

Mert trombita fog szólni. . . *da capo*

(1. Korinthusi levél 15: 52-53)

Recitativo (alt)

Akkor beteljesül amaz ige, mely meg vagyon írva: „Elnyeletett a halál diadalra.”

(1. Korinthusi levél 15: 54)

44a. Duett (alt, tenor)

Halál! hol a te fullánkod? Pokol! hol a te diadalmad?

A halál fullánkja pedig a bűn; a bűn ereje pedig a törvény.

(1. Korinthusi levél 15: 55-56)

45. Kórus

De hála az Istennek, aki a diadalmat adja nekünk a mi Urunk Jézus Krisztus által.

(1. Korinthusi levél 15: 57)

46a. Air (Soprano)

If God be for us, who can be against us?

(Romans 8: 31)

Who shall lay anything to the charge of God's elect? It is God that justifieth, who is he that condemneth?

It is Christ that died, yea rather, that is risen again, who is at the right hand of God, who makes intercession for us.

(Romans 8: 33-34)

47. Chorus

Worthy is the Lamb that was slain, and hath redeemed us to God by His blood, to receive power, and riches, and wisdom, and strength, and honour, and glory, and blessing.

Blessing and honour, glory and power, be unto Him that sitteth upon the throne, and unto the Lamb, for ever and ever.

(Revelation 5: 12-14)

48. Chorus

Amen.

46a. Ária (szoprán)

Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk?

(Rómaiak 8: 31)

Kicsoda vádolja az Isten választottait? Isten az, aki megigazít, kicsoda az, aki kárhoztat?

Krisztus az, aki meghalt, sőt aki fel is támadott, aki az Isten jobbán van, aki esedezik is értünk.

(Rómaiak 8: 33-34)

47. Kórus

Méltó a megöletett Bárány, hogy vegyen erőt és gazdagságot és bölcsességet és hatalmasságot és tisztességet és dicsőséget és áldást.

A királyiszekben ülőnek és a Báránynak áldás és tisztesség és dicsőség és hatalom örökkön örökké.

(Jelenések 5: 12-14)

48. Kórus

Ámen.

Károli Gáspár bibliafordítása alapján